Sykehusbygg HF

Årlig melding 2019

Trondheim 01.02.2020

Innhold

DEL I: INNLEDNING OG SAMMENDRAG 3

1. INNLEDNING 3
1.1. Sykehusbygg HFs oppgaver og organisering 3
1.2. Visjon, virksomhetsidé og verdigrunnlag 6
1.3. Mål for Sykehusbygg HF 7
1.4. Virksomhetsstyring - styrets arbeid med intern styring og kontroll 7
1.5. Medvirkning fra brukere og ansatte 8

2. SAMMENDRAG 8
2.1. Positive resultater og uløste utfordringer 8
2.2. Evaluering av egen virksomhet og organisering 10

DEL II: RAPPORTERINGER 11

3. RAPPORTERING FOR STYRINGSBUDSKAP 11
3.1. Overordnede styringsbudskap 11
3.2 Styringsbudskap fra de regionale helseforetakene for 2019 11
3.3. Virksomhetsspesifikke krav til Sykehusbygg HF 2019 13
3.4. Krav til aktivitet i 2019 16
3.5 Økonomiske krav og rammer 16

DEL III: VEDLEGG 17

VEDLEGG 1: Prosjektoversikt 2019 17

VEDLEGG 2: Fellesoppgaveportefølje pr. 31.12.2019 18

VEDLEGG 3: Regnskap 2019 19

DEL I: INNLEDNING OG SAMMENDRAG

1. INNLEDNING

1.1. Sykehusbygg HFs oppgaver og organisering

Sykehusbygg HF ble stiftet 23. oktober 2014 av de fire regionale helseforetakene. Foretaket yter bistand og rådgivning til samtlige helseforetak, og er organisert som en del av spesialist-helsetjenesten. Virksomheten ledes av administrerende direktør som rapporterer til styret.

Sykehusbygg HF legger til rette for, og bidrar til, standardisering, erfaringsoverføring, god ressursutnyttelse og ressurstilgang innen planlegging, prosjektering og bygging av sykehus. Videre sørger Sykehusbygg HF for at erfaring fra forvaltning og drift av sykehuseiendom tas hensyn til i nye prosjekter, og kommer foretakene til nytte.

Sykehusbygg HF utfører tjenester knyttet til utvikling, planlegging og gjennomføring av byggeprosjekter. Innenfor eiendomsområdet henter Sykehusbygg HF ut gevinster ved å utføre disse tjenestene felles for sektoren. Denne aktiviteten inkluderer, men er ikke begrenset til;

- Utvikling og forvaltning av kunnskap, metoder og verktøy for bygg- og eiendomsrelatert sykehusplanlegging, samt å gi tilgang på personell med spisskompetanse vedrørende alle faser i livsløpet til en sykehuseiendom
- Prosjektledelse og rådgivning til byggeprosjekter
- Prosjekt og prosessledelse vedrørende tidligfaseplanlegging
- Øvrige tjenester som naturlig hører inn under Sykehusbygg HFs formål

Med virkning fra 1. mai 2019 ble det gjennomført en intern tilpasning av organisasjonen. Sykehusbygg HF har etter tilpasningene oppdatert sitt organisasjonskart som vist i organisasjonskartet på neste side.

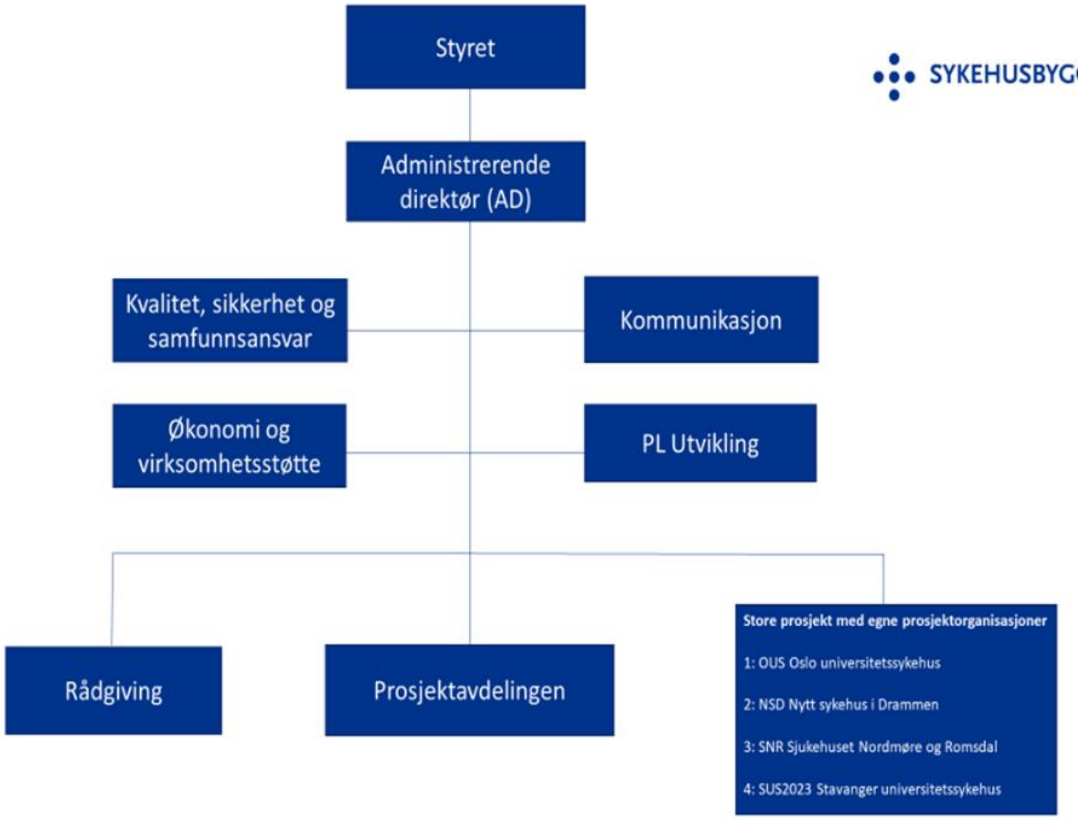

Organisasjonstilpasningene skal møte foretakets behov for en permanent og strategisk ledelse, klar og tydelig plassering av sentrale roller og funksjoner i organisasjonen, og sikre god styring med strategiske aktiviteter. Endringene innebar at avdeling for *Kunnskapsutvikling* opphørte, og at leveransene fra denne avdelingen ble fordelt til andre avdelinger og funksjoner. Det ble opprettet en egen stabsfunksjon for *Kvalitet, sikkerhet og samfunnsansvar*, og prosjektavdelingene ble slått sammen til én avdeling med én leder.

Det ble også etablert en ny ledergruppe som består av administrerende direktør og avdelingslederne for *Økonomi og virksomhetsstøtte*, *Rådgivingsavdelingen, Prosjektavdelingen* samt direktørene for de største prosjektorganisasjonene Oslo Universitetssykehus/Nytt sykehus Drammen (*OUS/NSD)* og Stavanger Universitetssykehus (*SUS2023)*. Det ble avholdt månedlige ledermøter i 2019.

Ansatte i Sykehusbygg HF
Sykehusbygg HF hadde en betydelig tilvekst i organisasjonen i 2019, og telte ved utgangen av året 131 faste medarbeidere. Disse er fordelt på ulike lokasjoner som vist under:

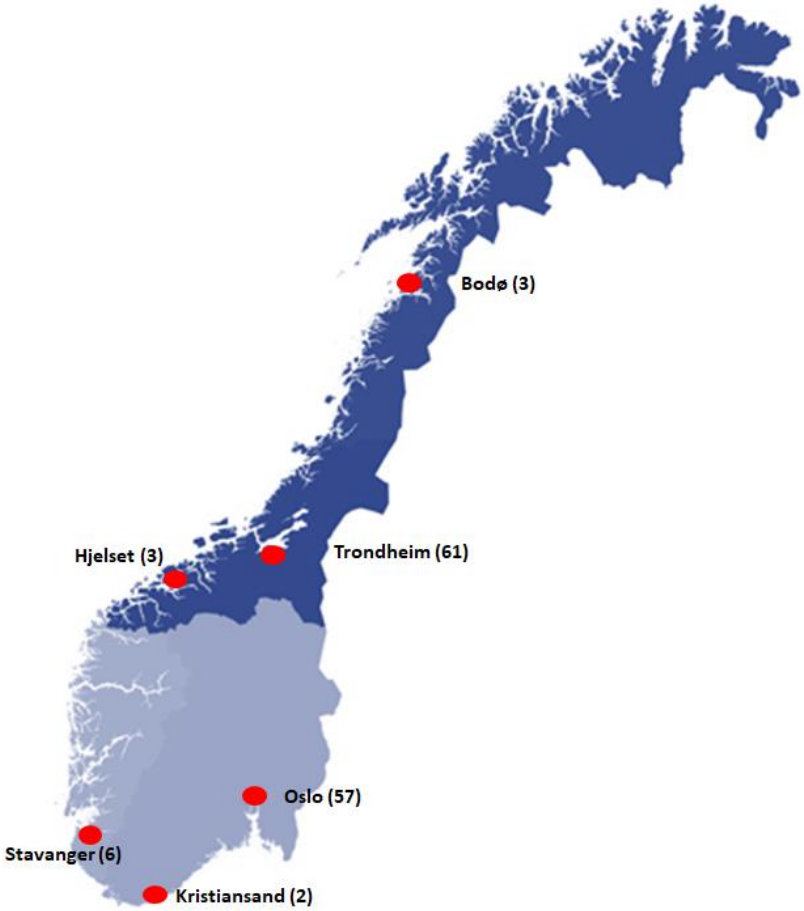

Blant våre medarbeidere var to i permisjon, og to var midlertidig ansatt ved utgangen av året. Sju ansatte sluttet i Sykehusbygg HF i løpet av 2019, derav to som gikk av med pensjon. Netto tilvekst var 26 ansatte for 2019.

Foretaket har gjennomført nødvendig rekruttering for å svare på løpende kapasitets- og kompetansebehov. Ansettelser i foretaket for 2019 er oppsummert i illustrasjonen under.

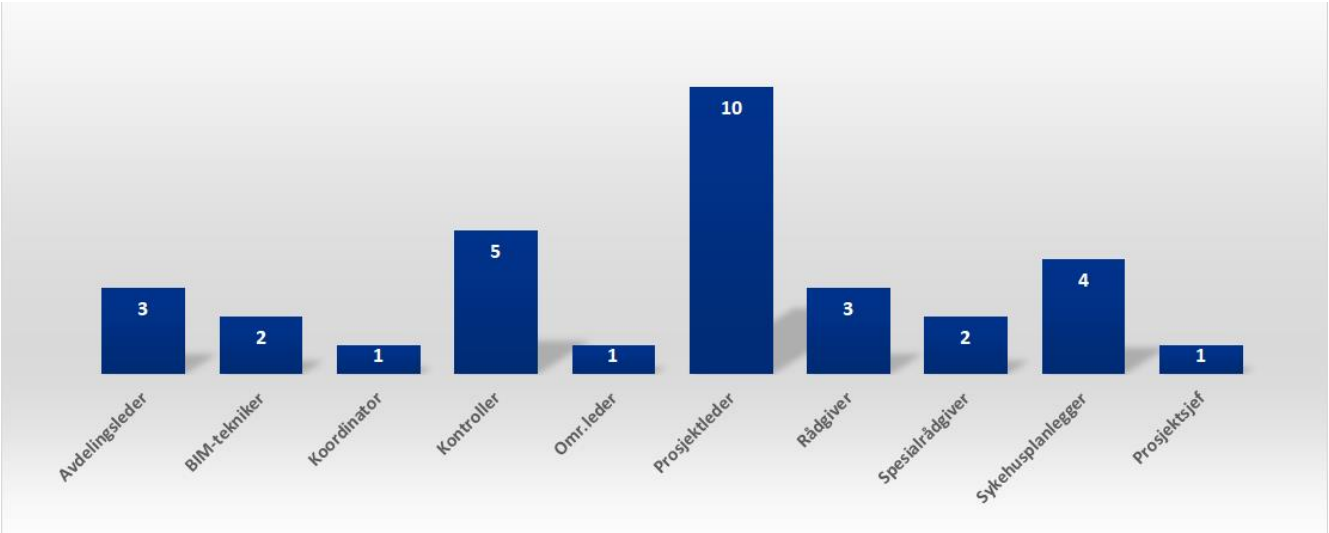

Styrets sammensetning
Styret har i 2019 bestått av følgende medlemmer, med endringer:

Navn	Rolle	Fra organisasjon	kommentar
Ivar Eriksen	Styreleder	Helse Vest RHF	
Nils Kvernmo	Nestleder	Helse Midt-Norge RHF	Til juni 2019
Gunn Fredriksen	Nestleder	Helse Midt-Norge RHF	Fra og med juni 2019
Hilde Rolandsen	Medlem	Helse Nord RHF	
Atle Brynestad	Medlem	Helse Sør-Øst RHF	
Mona Stensby	Medlem	Helse Sør-Øst RHF	
Liv Haugen	Medlem ansattvalgt	Sykehusbygg HF	
Pål Ingdal	Medlem ansattvalgt	Sykehusbygg HF	
Ingrid Sæther	Vara ansattvalgt	Sykehusbygg HF	Til september 2019

Læreplasser
Som IA-bedrift har virksomheten hatt praksisplass for én person i 2019. Vedkommende har i ettertid blitt ansatt i byggebransjen.

1.2. Visjon, virksomhetsidé og verdigrunnlag

Visjon
Vi bygger for pasientens helsetjeneste.

Sykehusbygg HF skal bidra til framtidsrettet utvikling av sykehusutbyggingen gjennom læring, innovasjon og erfarings- og kompetanseoverføring. Foretaket skaper fremtidsrettede bygg for pasienter og ansatte som er helsefremmende og driftseffektive gjennom sykehusets levetid. Sykehusbygg HF har oppdatert kunnskap, og bruker moderne metoder og verktøy i sitt arbeid.

Virksomhetsidé
Kunnskap og erfaringsoverføring i prosjekter.

Kunnskap omfatter konsepter, standardiserte løsninger, utvikling av prosesser, metoder, modeller og verktøy, samt summen av kompetanse hos ansatte i foretaket og blant eksterne samarbeidspartnere. I prosjektene yter Sykehusbygg HF bistand til de regionale helseforetakene og helseforetakene, enten ved at foretaket innehar prosjektledelsen i prosjektene, eller gjennom mindre rådgivningsoppdrag innenfor definerte fagfelt. Gjennom prosjekter og drift av nye og eksisterende bygg dokumenteres viktig kunnskap og erfaringer som bidrar til videre utvikling av Sykehusbygg HFs samlede kunnskap.

Verdigrunnlag
De overordnede verdiene for foretaket er: *kunnskapsrik, effektiv og pålitelig.*

Kunnskapsrik
- Vi er en troverdig og etterspurt rådgiver med spisskompetanse på våre fagområder
- Vi holder oss faglig oppdatert gjennom kontinuerlig læring, og klarer å tilby fremtidsrettede løsninger gjennom innovasjon
- Vi setter kunnskap i system og overfører kompetanse til alle helseforetak.

Effektiv

- Vi bidrar til å skape resultater for våre kunder
- Vi arbeider hele tiden med å forbedre oss slik at vi kan levere kostnadseffektive tjenester med høy kvalitet.

Pålitelig

- Vi leverer det vi har lovet
- Vi er ærlige i vår kommunikasjon
- Vi behandler våre samarbeidspartnere med respekt

1.3. Mål for Sykehusbygg HF

Sykehusbygg HFs strategi 2021 ble utviklet høsten 2015 innenfor rammen av vedtektene for selskapet. Oppdragsdokumentene for 2016, 2017, 2018 og 2019 har ikke medført behov for justeringer av strategien, og Sykehusbygg HFs hovedmålsetting er:

- Sykehusbygg HF skal oppleves som en verdiskapende partner og skal være kundenes naturlige valg ved planlegging, bygging og rehabilitering av sykehus.
- Sykehusbygg HF skal skape merverdi for kunden ved å utvikle, planlegge og gjennomføre byggeprosjekter til avtalt kvalitet og innenfor budsjett og tidsrammer. Prosesser og løsninger må være kostnadseffektive.
- Sykehusbygg HF skal bruke kunnskapsbaserte metoder og verktøy i sitt arbeid. Gjennom standardisering og bruk av innovative løsninger skal det bidra til en framtidsrettet utvikling av sykehusbyggingen.
- Sykehusbygg HF skal være det ledende fagmiljøet i landet for utvikling og gjennomføring av sykehusbyggeprosjekter. Det skal kjennetegnes av et sterkt faglig engasjement og ha en kultur for læring og deling.

Mål og oppfølging i 2019:

- Prosjekter: Utvikle, planlegge og gjennomføre byggeprosjekter til avtalt kvalitet og innenfor budsjett og tidsrammer
- Fellesoppgaver: Gjennom standardisering og bruk av innovative løsninger bidra til en framtidsrettet utvikling av sykehusbygging
- Organisasjon: være det ledende fagmiljøet i landet for utvikling og gjennomføring av sykehusbyggeprosjekter
- Økonomi: Sykehusbygg HF skal drive i balanse innenfor gjeldende finansieringsmodell

1.4. Virksomhetsstyring - styrets arbeid med intern styring og kontroll

Sykehusbygg HF styres som et felleseid foretak i tråd med retningslinjene som ble etablert av de regionale helseforetakene. Styret har i 2019 fulgt opp foretakets aktivitet, og rapportert i henhold til *årshjul for styring og oppfølging av de regionale helseforetakenes felleseide helseforetak for 2019*.

Administrerende direktør har hatt ansvar for oppfølging av prosjekter, fellesoppgaver, oppdragsdokument og styrevedtak. Risikostyring er gjennomført på et overordnet nivå, som del av foretakets virksomhetsstyring.

Som et ledd i arbeidet med å ferdigstille styringssystemet er det definert og dokumentert prosesser for plan og styring av virksomheten, i tillegg til en samling av styrende dokumenter.

Arbeidet med å videreutvikle virksomhetens interne styring og kontroll, herunder revisjon og komplettering av styrende dokumenter vil pågå inn i 2020.

1.5. Medvirkning fra brukere og ansatte

Tillitsvalgte og vernetjenesten
Sykehusbygg HF etablerte et samarbeidsutvalg (SU) i 2019. Utvalget viderefører dialogen som har vært mellom ledelsen og tillitsvalgte (IADF), med utvidet representasjon fra ansatte og verneapparat i foretaket. SU konstituerte seg i juni, og har hatt 3 møter. SU behandler saker som er relevant for styring og utvikling av Sykehusbygg HF som organisasjon.

Verneombud er etablert for kontorstedene Trondheim og Oslo. I tillegg til å følge opp behov internt i virksomheten, deltar Hovedverneombudet aktivt i samarbeidet tilrettelagt gjennom konsernverneombudet i Helse-Midt RHF.

Sykehusbygg samarbeider med HFene/RHFene for å involvere brukere, ansatte og konserntillitsvalgte i utviklingsoppgaver og i utbyggingsprosjektene som gjennomføres i regi av Sykehusbygg HF.

Styret
Ansattvalgte representanter til styret ble i 2019 valgt for perioden 2020 - 2022. Deltagelsen i valgprosessen og selve valget var god, og flere kandidater stilte til valg.

ForBedring
ForBedring er en medarbeiderundersøkelse som er lik for hele spesialisthelsetjenesten. Resultatene skal brukes til å forbedre virksomhetene og arbeidsmiljøet lokalt, og er et viktig tiltak for å fremme ønsket kultur- og arbeidsmiljøutvikling. Grunnet endring i organisasjon og sentrale lederroller i 2019, ble det besluttet at Sykehusbygg HF ikke deltar i undersøkelsen for 2019 men gjennomfører i 2020.

Medvirkning i prosjekt
Involvering av ansatte i øvrige helseforetak foregår primært ved at de får en aktiv rolle i et prosjekt, eller at de medvirker i én eller flere prosesser i prosjektet.
Medvirkning, som omtales som *bruker- og ansattmedvirkning*, utgjør et klart størst omfang i byggeprosjektene, men skjer også i forbindelse med arbeid med fellesoppgaver. Arbeidet er i hovedsak knyttet til konseptfase, forprosjektering, detaljprosjektering og overtakelse.

Sykehusbygg HF arbeider med å effektivisere og standardisere medvirkningsprosessene i prosjektene som gjennomføres.

2. SAMMENDRAG

2.1. Positive resultater og uløste utfordringer

Prioriterte oppgaver i 2019 har hovedsakelig vært de overordnede styringsbudskapene som er beskrevet i Oppdragsdokumentet, se kapittel 3: *Rapportering for styringsbudskap*.

Vedlegg 1 - *Prosjektoversikt* viser at det er stor geografisk spredning i prosjektene. Videre synliggjør den stor variasjon i hvor langt prosjektene er kommet i sitt utviklingsforløp. Sykehusbygg HF opplever å besitte etterspurt kompetanse, og leveranseevnen til de 4 helseregionene oppleves som god og i tråd med de bestillinger som gjøres.

Andre positive resultater Sykehusbygg HF ønsker å løfte fram fra 2019 er;

ISO-sertifisering
Sykehusbygg HF har etablert et helhetlig ledelsessystem for miljø i 2019. Systemet er en integrert del av virksomhetens styringssystem og sertifisert i henhold til ISO 14001. Miljøledelse i Sykehusbygg har som mål å dekke virksomhetens aktiviteter og tjenester.

I rådgivnings- og konseptutviklingsoppdrag er Sykehusbygg HFs oppgave å bistå byggherren med å redusere miljøfotavtrykket. Dette vil Sykehusbygg HF oppnå gjennom å anbefale miljøvennlig ressursbruk, redusert arealbruk og høye krav til miljøstandard.

HMS og internkontroll
Sykehusbygg HF har i løpet av 2019 gjennomgått og utarbeidet strategi/ policy for virksomhetens oppfølging av HMS og internkontroll. Gjennom arbeidet er det etablert mål og målbeskrivelse, og utarbeidet en matrise som beskriver roller og ansvar. Prosedyre og rutine for vernerunde er utarbeidet. Vernerunden ble gjennomført i hele organisasjonen med bred deltagelse og medvirkning fra ansatte.

Veiledere og rapporter
Som et ledd i arbeidet med erfaringsoverføring og kunnskapsdeling mellom prosjektene utarbeider Sykehusbygg HF ulike rapporter og veiledere. I 2019 ble veilederne *Krav til BIM*, *Veileder for hovedprogram* og *Teknologinotatet 2.0* ferdigstilt. Sykehusbygg HF bidro også i arbeidet med veilederen *Evaluering av sykehusbyggprosjekter,* som var et arbeid ledet av Helse Vest. I tillegg publiserte Sykehusbygg HF en digital versjon av *Byggveileder smittevern 1.0*.

Samarbeid med NTNU
Det ble også skrevet en masteroppgave om sengetun av to NTNU-studenter i samarbeid med Sykehusbygg HF i 2019. Bakgrunnen for oppgaven er en samarbeidsavtale mellom NTNU og Sykehusbygg HF fra 2015. Som en følge av avtalen er det opprettet et samarbeidsorgan som jobber for å tilrettelegge for studentoppgaver og forskningsprosjekt der Sykehusbygg HF har behov for kunnskapsutvikling.

Sykehusbygg HF og NTNU arrangerte konferansen Arch 19: *Architecture research and health* sammen i Trondheim i juni 2019.

Formålet med samarbeidsavtalen mellom Sykehusbygg HF og NTNU er å tilrettelegge for en tverrfaglig nettverksarena for de ulike miljøene i Sykehusbygg HF og NTNU som har interesse i helse, teknologi og bygg.

Internasjonalt samarbeid
Sykehusbygg HF er Norges representant i EuHPN, en oppgave helseforetaket overtok fra det tidligere Kompetansenettverk for sykehusplanlegging som var eid av Helsedirektoratet og de fire regionale helseforetakene. Sjef for Rådgivingsavdelingen i Sykehusbygg HF, Marte Lauvsnes, ble valgt som styreleder i EuHPN i primo 2019.

Sykehusbyggkonferansen 2019 – Bærekraftig!
Den femte Sykehusbyggkonferansen i rekken ble arrangert i Trondheim i november 2019. Konferansen ble fulltegnet med rundt 350 deltagere fra bl.a. byggebransjen, helseforetak, leverandører, rådgivere og arkitekter. Konferansen hadde foredragsholdere fra inn- og utland

under årets tema, *Bærekraftig*, og belyste hvordan FNs bærekraftsmål påvirker planlegging, bygging og drift av fremtidens sykehus.

Tilbakemeldingene fra deltagerne viser at konferansen er et viktig møtested for faglig oppdatering innen sykehusbygging. For Sykehusbygg HF er Sykehusbyggkonferansen en relevant arena for kunnskapsdeling og erfaringsoverføring.

Uløste utfordringer
I årlig melding fra Sykehusbygg HF for 2018 ble det blant annet skrevet; […] *etterspørselen etter våre tjenester er svært forskjellig i de ulike regionene. Dette er en utfordring for Sykehusbygg HF, og det bør være et mål å arbeide for større likhet i bruken på tvers av regionene.*

I løpet av 2019 har administrerende direktør og styreleder i Sykehusbygg HF gjennomført egne dialogmøter med de administrerende direktørene for de fire regionale helseforetakene. Diskusjonene i disse møtene ble sammenfattet og diskutert i AD-møtet i oktober. Formålet med møtene har blant annet vært å drøfte hvorfor bruken av Sykehusbygg HF er så forskjellig i de ulike regionene og hva som skal til av beslutninger og handlinger for at Sykehusbygg HF skal utvikles videre i tråd med intensjonen for etableringen av foretaket. Det forventes at denne dialogen fortsetter i 2020 og at beslutninger kan fattes som en del av det kommende strategiarbeidet for Sykehusbygg HF.

2.2. Evaluering av egen virksomhet og organisering

Se punkt 1.1. der tiltak for å møte organisasjons- og kompetansebehov er beskrevet nærmere.

Kundetilfredshet
Tilbakemelding fra våre oppdragsgivere er sentralt i utvikling og forbedring av foretakets leveranser. For å besvare forventninger til kvalitet i våre leveranser jobber foretaket tett med oppdragsgivers organisasjon i alle pågående prosjekter. Evalueringsmetodikk utvikles for å fange opp tilbakemelding på prosesser for prosjektgjennomføring.

Arbeidet med å strukturere tilbakemeldingsmekanismen og etablere system for måling av kvalitet og kundetilfredshet hos oppdragsgiver vil videreføres i 2020, med fokus på foretakets evne til kunnskapsoverføring og bruk av standarder/bestepraksis.

Standardisert arbeidsmetodikk
Sykehusbygg HF har i 2019 gjort et betydelig arbeid for å ferdigstille virksomhetens styringssystem. Styringssystemet beskriver hvordan foretaket løser sine oppgaver basert på gjeldende kunnskapsstatus og beste praksis. Gjennom dette arbeidet har vi lagt et grunnlag for systematisk forbedringsarbeid og standardisering, der intern etterlevelse, evaluering av avvik og forbedringsbehov kan følges opp målrettet.

Arbeidet med å etablere kultur for etterlevelse og lik praksis slik styringssystemet beskriver, er et viktig arbeid i 2020.

DEL II: RAPPORTERINGER

3. RAPPORTERING FOR STYRINGSBUDSKAP

3.1. Overordnede styringsbudskap

Ifølge *Oppdragsdokument 2019* skal Sykehusbygg HF utøve sin rolle koordinert og samstemt med de regionale helseforetakene for å understøtte de krav og forventninger som stilles. Punkt 1.5; *Medvirkning fra brukere og ansatte* omtaler samarbeidsformer og fora som er etablert for å sikre samarbeid.

Overordnede mål er

- Redusere unødvendig venting og variasjon i kapasitetsutnyttelsen
- Prioritere psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling
- Bedre kvalitet og pasientsikkerhet

Aktiviteten i denne del II; *Rapporteringer*, beskriver leveranser og arbeid som svarer ut oppdragsdokumentets overordnede mål, i tillegg til foretakets verdier og visjon omtalt i punkt 1.

3.2 Styringsbudskap fra de regionale helseforetakene for 2019

Styring og oppfølging av felleseide helseforetak

Styret initierte ingen interne revisjoner av Sykehusbygg HF sine prosesser, rutiner eller andre aktiviteter i 2019.

Medvirkning fra konserntillitsvalgte og konsernverneombudene
Medvirkning er adressert i punkt 1.5

Synliggjøring av totale kostnader ved deltakelse i prosjekter og prosesser
Sykehusbygg HF er en prosjektorganisasjon med en portefølje av prosjekter - henholdsvis sykehusprosjekter og fellesoppgaver.

Sykehusbygg HFs aktivitet omfatter i noen sammenhenger prosjekter som involverer ansatte i helseforetakene. Ved fremlegg av planer og prosjektbeskrivelser skal kostnader ved bruk av disse ressursene synliggjøres i beslutningsunderlaget i prosjektet på lik linje med bruk av eksterne konsulenter. Bruk av personalressurser i andre helseforetak, eventuelt frikjøp hvor kostnad bæres av foretaket, skal avtales med arbeidsgiver i det enkelte tilfelle. Fra 2020 er dette etablert som krav i Sykehusbygg HFs styringssystem.

Beredskap og sikkerhet
Sykehusbygg HF har en egen beredskapsplan for virksomheten, og det er også et krav at ethvert byggeprosjekt skal ha sin egen beredskapsplan. Planverket ligger i HelseCIM. Det ble gjennomført én beredskapstrening for Sykehusbygg HFs krisestab i 2019. Byggeprosjektene gjennomfører egne øvelser. Sykehusbygg HFs tekniske infrastruktur er vurdert som robust, og det er ikke vurdert behov for tiltak for å redusere risikoen for bortfall av kritisk infrastruktur (strøm, vann, IKT etc.).

Sykehusbygg HF deltar i møter i *Regionalt Beredskapsutvalg* for Helse Midt-Norge (ReBu), og har etablert rollen *Sikkerhetsleder* som er sikkerhetsklarert.

Foretaket er informert om at de regionale helseforetakene har kartlagt grunnleggende nasjonale funksjoner (GNF-er) i henhold til Sikkerhetsloven. I teorien kan det stilles krav til skjerming av særskilte funksjoner og produksjon i sykehusene. GNF-ene og eventuelle krav til sikring er for tiden til vurdering hos Helse- og Omsorgsdepartementet, og Sykehusbygg HF avventer utfallet av denne vurderingen for å se om det får konsekvenser for pågående utbyggingsprosjekter.

Sykehusbygg HF har i samarbeid med de regionale helseforetakene utarbeidet en *Veileder for fysisk sikring av bygg og infrastruktur*. Krav til grunnsikring, minimums-sikring og arbeidsprosess for dimensjonering av eventuell tilleggssikring vil bli innarbeidet i pågående prosjekter og styringssystem.

Rutiner for håndtering av kravene Sikkerhetsloven stiller til organisasjon, anskaffelser og prosjektgjennomføring er gjennomgått i 2019. Arbeidet vil bli videre dokumentert og verifisert i starten av 2020.

Informasjonssikkerhet og personvern

Sykehusbygg HF har etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet som en integrert del av virksomhetens styringssystem. Roller og ansvar vedrørende informasjonssikkerhet er tydeliggjort, og det er utpekt en person som er *Informasjonssikkerhetsansvarlig* i virksomheten.

Personvern er en del av styringssystemet for informasjonssikkerhet. Virksomheten har kartlagt og klassifisert systemer og informasjon, og utarbeidet arbeidsprosesser som støtter opp under personvernet. Krav i henhold til GDPR, personvernforordningen og personopplysningsloven er ivaretatt i dette. Det har ikke lyktes foretaket å få på plass personvernombud på permanent basis i 2019, men vi forventer at dette kommer på plass tidlig i 2020.

Sykehusbygg HF har hatt fokus på digital sårbarhet i prosjektutviklingen, herunder informasjonssikkerhet knyttet til bygg-relatert informasjon. Dette arbeidet skal lede frem til en *Veileder for informasjonssikkerhet i prosjekter*, som er planlagt sluttført i løpet av 2020.

Økonomisk langtidsplan og synliggjøring av gevinster og nytteverdier

Sykehusbygg HF har gitt sine innspill til forventninger om økonomisk utvikling gjennom økonomisk langtidsplan (ØLP) for perioden 2020-2023. ØLP ble utarbeidet i februar og mars 2019, og rapportert innenfor fristen den 3. april 2019. Det ble foretatt en ROS-analyse av ØLP for perioden 2019-2022. Analysen ble da behandlet i Sykehusbygg HFs styre, og relevante tiltak ble vurdert og innarbeidet i arbeidet med ØLP i ettertid.

Det er forventet en fortsatt betydelig vekst i oppdragsmengde for leveranser til prosjekt i ØLP-perioden, med en estimert topp i 2022, og deretter en svak reduksjon i 2023.

Foretakets forventninger er avhengig av aktiviteten som planlegges i det enkelte HF og RHF, og av at prosjektene når opp i prioriteringen og får finansiering. For å kunne estimere behovet i eget foretak har Sykehusbygg HF løpende kontakt med øvrige HF og RHF. Dette er for å estimere aktivitetsnivå og ressursbehov på et tidlig tidspunkt.

For å lykkes med langtidsplanlegging er Sykehusbygg HF avhengig av forutsigbarhet i planene og vedtakene som gjøres hos våre kunder i HF og RHF. Utsettelser og stopp i store prosjekter med mange involverte ressurser fra Sykehusbygg HF vil kunne medføre større avvik i foretakets ØLP. Så langt har Sykehusbygg HF i stor grad klart å omfordele ressursene til andre prosjekt uten

vesentlige økonomiske konsekvenser. I kraft av foretakets vekst, kommer felleskostnadene i "etapper". I 2019 tok foretaket i bruk større lokaler i Oslo, samt at det ble inngått avtale om leie av nye og større lokaler i Trondheim.

Ved utarbeidelse av ØLP ble det lagt til grunn et stabilt omfang på fellesoppgavene knyttet til utvikling av standarder og metoder, kunnskapsutvikling- og deling i perioden. I forbindelse med budsjettarbeidet for 2020 ble foretakets ramme for fellesoppgaver redusert med 7 MNOK, noe som tilsvarer en reduksjon på ca. 17%. Endringene i porteføljen for tilpasninger til rammen er kommentert i punktet om fellesoppgaver lenger ned i teksten. Veksten i tilskudd til ledelse og administrasjon er justert for forventet prisstigning.

ForBedring
Det henvises til punkt 1.5; *medvirkning.*

Oppfølging av Riksrevisjonens undersøkelser
Sykehusbygg HF har ikke vært under revisjon i løpet av 2019.

Det vises til punkt om Internkontroll og risikostyring under pkt 3.3. som redegjør for arbeid med implementering av rutiner etter Internkontroll-forskriften.

Håndtering av bierverv
For å sikre transparens i virksomheten bes alle medarbeidere om å registrere verv og bistillinger utenfor Sykehusbygg HF i HR-systemet som benyttes i virksomheten. I arbeidsavtalene til den enkelte medarbeider er håndtering og informasjonsplikten med hensyn til bierverv og styreverv spesifisert i eget punkt. Dersom det er grunnlag for å vurdere habilitet skal dette dokumenteres, og den ansatte må avstå fra hele eller deler av oppdraget, jf. punkt j i oppdragsdokumentet for 2019.

3.3. Virksomhetsspesifikke krav til Sykehusbygg HF 2019

Dette punktet peker på, og oppsummerer foretakets aktivitet i henhold til, *Oppdragsdokument 2019* og tertialrapportering for 2019.

Tiltak innenfor bygg- og eiendomsområdet
Sykehusbygg HF har fått i oppdrag å; *legge til rette for standardisering, samordning, læring og erfaringsoverføring slik at en sikrer en helhetlig utvikling av bygningsmassen som også omfatter eksisterende bygg.*

En helhetlig utvikling av en formålstjenlig bygningsmasse, slik at denne støtter opp under kjernevirksomheten på en god måte, krever tilpasninger mellom ulike planverk. Eksempler er helseforetakets utviklingsplan, økonomisk langtidsplan, eiendomsstrategi, arealbruksplan, vedlikeholdsplaner, prosjektplaner mm. Disse planverkene har ulike tidshorisonter, og mange av dem har en vesentlig kortere tidshorisont enn eiendomsmassens levetid.

Med utgangspunkt i *Veileder for arbeidet med utviklingsplaner* har det derfor vært behov for å forklare, utvikle metoder og verktøy, og å operasjonalisere arbeidet med utvikling av en formålstjenlig eiendomsmasse. Det er ønsket en helhetlig tilnærming for målrettede tiltak for hver enkelt eiendom.

Sykehusbygg HF, i samarbeid med blant annet representanter fra de regionale helseforetakene, har derfor utarbeidet en V*eileder for utvikling og forvaltning av bygg og eiendom.* Veilederen har vært på

høring i samtlige helseforetak som har egen eiendomsmasse, og er pr. januar 2020 i beslutningsprosess.

Fellesoppgaveprosjekter
Ved inngangen av 2019 hadde Sykehusbygg HF en portefølje på 37 fellesoppgaver. I første tertial utførte foretaket en større gjennomgang av porteføljen, for å tydeliggjøre den formelle rammen, sikre en systematisk oppfølging, og gjøre en prioritering av leveransene innenfor innvilget ramme.

Etter denne gjennomgangen arbeidet Sykehusbygg HF med, og rapporterte på, totalt 25 fellesoppgaver i 2019, herunder kostnadsoppfølging og risikovurdering av de enkelte oppgavene. I andre tertial definerte Sykehusbygg HFs prosjektkontroller og styringslinje for fellesoppgavene; herunder prosjekteier, styringsgruppe, prosjektleder, prosjektstøtte og prosjektmedlemmer. Prosjekteierskapet ble formelt lagt i linjen under administrerende direktør, og koordinert av porteføljeleder fellesoppgaver fra siste halvår 2019.

Siste del av året var det en prioritet å legge rammer for målrettede leveranser i 2020. En ny gjennomgang av porteføljen ble gjennomført, og arbeidet resulterte i en tredeling av porteføljen. Utviklingsprosjekter, driftsoppgaver og administrative oppgaver vil fra 2020 sikre en leveranseorientert oppfølging av prosjektene, og en mer kontinuerlig oppfølging av administrative og driftsoppgaver.

Ved inngangen av 2020 har Sykehusbygg HF en portefølje på 14 utviklingsprosjekter, hvorav 9 er planlagt levert i 2020 (jf. vedlegg 2).

Standard for miljøkrav
Arbeidet med å etablere en standard for klima og miljø i sykehusprosjekter ble igangsatt i juni 2019. Standarden vil inneholde ambisjoner og mål som tar utgangspunkt i FNs bærekraftsmål og Norges forpliktelse om vesentlige klimagasskutt innen 2030.

Det er etablert fire arbeidsgrupper med fagpersoner fra RHF-ene innenfor temaene:

- Energibruk
- Sirkulær økonomi og miljøvennlig byggeprosess
- Lokalmiljø og klimaendringer
- Miljøledelse i prosjekter

Dette arbeidet skal produsere en oversikt over miljøkrav som skal være styrende for alle sykehusprosjekter; nybygg, rehabilitering, og gjenbruk. Første utkast av *Standard for klima og miljø i sykehusprosjekter* skal foreligge i februar 2020.

Nasjonal BIM-strategi
Ettersom Sykehusbygg HF allerede har en BIM-strategi som er vedtatt av Sykehusbygg HFs styre den 17.2.2017, med omtrent samme tittel som angitt i oppdraget i oppdragsdokumentet, var det behov for en avklaringsrunde om hva som skulle legges i oppdraget.

I samråd med Kundeforum ble det avklart at målet var å få etablert en nasjonal BIM-strategi. Dvs. at det omfattende dokumentet fra 2017 må legge til rette for vedtak i regionene, i tillegg til å bli oppdatert og supplert med de erfaringer og kunnskap som er kommet til etter 2017. Dette førte til at arbeidet ikke kom i gang før andre halvår. Det ble da oppnevnt en prosjektgruppe med representanter for regionene samtidig som Kundeforums medlemmer fra regionene også følger arbeidet. Det utvikles nå tre dokumenter; ett overordnet kortfattet strategidokument tilrettelagt

for å vedtas i alle regionene, ett mer omfattende veilednings- og bakgrunnsdokument som vedtas og vedlikeholdes av Sykehusbygg, og én handlingsplan med forslag til tiltak på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå.

Det tas sikte på at endelig forslag til disse dokumentene kan legges frem for Kundeforum i mars 2020, noe som er forsinket fra oppdragsdokumentets bestilling; innen november 2019. Dokumentene må deretter forankres i regionene før endelig behandling i Sykehusbygg HFs styre og AD-møtet.

Veileder for sikringstiltak og sikkerhetsstyring
Sykehusbygg HF har på oppdrag fra de regionale helseforetakene utarbeidet en *beste praksis* for hvordan sikkerhet (les sikring) skal innarbeides i planlegging og prosjektering; *Veileder for sikring av bygg og infrastruktur i sykehusprosjekter* inneholder et *Grunnsikringskonsep*t som anses som et minimumskrav for alle nybyggprosjekter.
Fagpersoner utnevnt av de regionale helseforetakene har deltatt aktivt i dette utviklingsarbeidet. Veilederen ble sendt på høring i november, og er planlagt å foreligge i endelig versjon i slutten av januar 2020.

Veileder for verdibevarende vedlikehold og internhusleieordning
Dette prosjektet ble gitt til de regionale helseforetakene under ledelse av Helse Vest RHF. Av oppdraget framgikk det at arbeidet skulle gjøres i samarbeid Sykehusbygg HF.

Sykehusbygg HF har deltatt i arbeidet som forutsatt, blant annet gjennom å føre prosjektets leveranser i pennen.

For rapportering knyttet til selve prosjektet vises det til Helse Vest RHF.

Forbedret produktivitet og effektivitet
Arbeidet for produktivitets- og effektivitetsforbedring er et kontinuerlig arbeid. Krav til effektivisering og gevinstrealisering er formulert i mandat for fellesoppgaver og implementering/oppfølging av standardisert arbeidsmetodikk i hht. styringssystemet forventes å gi resultater.

Foretaket vil jobbe videre med måling av produktivitetsutvikling i løpende prosjekter og standardiseringsarbeid knyttet opp mot gjennomføringskrav i styringssystemet.

Internkontroll og risikostyring
Internkontroll og risikostyring tilstrebes å være fullt integrert i foretaksstyringen. I Oppdragsdokumentet er foretaket bedt om å påse at styret er kjent med sitt ansvar, og at styremedlemmene får nødvendig opplæring i internkontroll og risikostyring

Foretaket har i 2019 hatt oppmerksomheten på å dokumentere sentrale deler av virksomhetens risikostyring og internkontroll. Det er etablert en strategi for HMS og internkontroll, som beskriver mål/målstruktur, ansvar, myndighet og prosesser etter Internkontrollforskriften. Foretaket har vurdert at dette, sammen med de ledelsesprosesser som for øvrig er beskrevet i styringssystemet, svarer ut forventningen til oppfølging av Forskrift for ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten, jf Riksrevisjonens gjennomgang i 2017.

Styret har innarbeidet rutiner for oppfølging av styrende dokumentasjon. På grunn av pågående endringer i styrende dokumenter til foretaket, blant annet revisjon av vedtektene, er styrets gjennomgang av styrende dokumenter for 2019, forskjøvet til 2020.

Gjennomgang av vedtakslogg over administrasjonens oppfølging av styrets beslutninger dokumenterer at administrasjonen etterlever og følger opp vedtakene i styret.

3.4. Krav til aktivitet i 2019

Aktivitetene i Sykehusbygg HF styres av årlige oppdragsdokument fra foretakets eiere, og bestillinger fra RHF eller HF til oppgaver, rådgivning eller prosjektdeltakelse. Aktivitetene beskrives i særdeleshet i årlig melding, og oppsummeres i punkt. 3.2.

3.5 Økonomiske krav og rammer

Økonomisk resultat

Sykehusbygg HF finansieres av to kilder; salg av timer i prosjekter og i rådgivningsoppdrag, samt en tilskuddsramme fra de regionale helseforetakene. Tilskuddsrammen er inndelt i én del som går til finansiering av administrative kostnader, og én del som finansierer prioriterte fellesoppgaver.

Sykehusbygg HF styrer mot et resultat i balanse. Timeprisene som benyttes i prosjekter og i rådgivningsoppdrag er derfor utarbeidet basert på selvkost, der timepris dekker direkte kostnader og andel av administrative kostnader.

Foretaket har gjennom 2019 hatt noe lavere aktivitet enn forutsatt i budsjett. Det gir utslag i lavere salgsinntekter. Som konsekvens av lavere aktivitet hos foretakets kunder har antall nye ansatte i 2019 blitt lavere enn budsjettert.

Regnskapet for 2019 viser et overskudd på 7,49 millioner kroner. Overskuddet avregnes mot tilskudd fra eierne, som vist i regnskapet (vedlegg 3).

For 2019 har foretaket disponert den tildelte tilskuddsrammen til finansiering av fellesoppgaver i sin helhet. Det vises til egen omtale over.

Økonomisk langtidsplan ble levert i april 2019 i henhold til fristen. Vi viser til omtale av denne tidligere i dokumenter under punkt 3.2.

Foretaket fører fortløpende regnskap i henhold til gjeldende regelverk. Foreløpig regnskap for 2019 er rapportert den 17. januar 2020. Endelig godkjent regnskap med årsmelding for 2019 vil bli rapportert innenfor fristen 21. februar 2020.

DEL III: VEDLEGG

VEDLEGG 1: Prosjektoversikt 2019

Prosjekt	Fase	Rolle i prosjekt	Status
Helse Sør-Øst			
Nytt sykehus - Drammen	Detaljprosjekt/bygging	Prosjektledelse	Pågående
Nytt klinikkbygg og Proton senter Radiumhospitalet	Detaljprosjekt/bygging	Prosjektledelse	Pågående
Regional sikkerhetsavdeling - Helse Sør-Øst	Konseptfase	Prosjektledelse	Pågående
Nytt sykehus på Aker	Konseptfase	Prosjektledelse	Pågående
Nytt sykehus på Gaustad	Konseptfase	Prosjektledelse	Pågående
Lukke tilsynsavvik, lånepakke		Rådgiving	Pågående
Nybygg psykisk helse, Sørlandet Sykehus	Forprosjekt	Prosjektledelse	Pågående
Somatikk Skien, Sykehuset Telemark	Konseptfase	Prosjektledelse	Pågående
Sunnaas, byggetrinn 3	Prosjektinnramming	Rådgiving	Pågående
Evauering nytt østfoldsykehus		Rådgiving	Pågående
Ahus, nybygg psykisk helsevern	Konseptfase	Prosjektledelse	Pågående
Vestre Viken; framskriving, arealplan PHA		Rådgiving	Ferdigstilt 2019
Vestre Viken; framskriving somatikk		Rådgiving	Ferdigstilt 2019
Div bistand i forbindelse med avhending av eiendom		Rådgiving	Pågående
Framskriving Sykehuset Telemark HF Somatikk		Rådgiving	Ferdigstilt 2019
Framskriving Sykehuset Østfold HF alle sektorer		Rådgiving	Ferdigstilt 2019
Helse Vest			
Stavanger Universitetsykehus	Detaljprosjekt/bygging	Prosjektledelse	Pågående
Førde Sykehus, psykisk helsevern	Bygging	Rådgiving	Pågående
Rådgiving IKT		Rådgiving	Pågående
Helse Midt			
Sjukehuset Nordmøre og Romsdal (SNR)	Rev. Forprosjekt	Prosjektledelse	Pågående
Nytt sikkerhetsbygg St Olav	Detaljprosjekt/bygging	Prosjektledelse	Pågående
Sentral forsyningsstruktur Helse Midt-Norge		Rådgiving	Pågående
Ombygginger akuttmottak, St Olavs hospital		Rådgiving	Ferdigstilt
Arealplan HNT, Namsos		Rådgiving	Pågående
Sykehusapotek, St Olavs hospital		Rådgiving	Pågående
Sykehusapotek, HMR Ålesund		Rådgiving	Pågående
Utbygging, strategisk plan HMR Ålesund	Utviklingsplan/konseptf	Rådgiving	Pågående
Helse Nord			
Finnmarkssykehuset - ny fløy Klinikk Alta	Overlevert	Prosjektledelse	Ferdigstilt 2019
Nye Hammerfest Sykehus	Detaljprosjekt	Prosjektledelse	Pågående
Utvidelse operasjonssentraler og Ny Sterilsentral, Mo i Rana	Bygging	Prosjektledelse	Pågående
UNN Tromsø, logistikk utomhusareal, utvikling Breivika		Rådgiving	Pågående
Helgelandsykehuset HF	Prosjektinnramming	Prosjektledelse	Pågående
UNN Narvik	Forprosjekt	Prosjektledelse	Pågående
Arealplan Harstad, prosjektinnramming	Konseptfase	Prosjektledelse	Pågående
Norlandssykehuset Bodø, Rønvik, prosjektinnramming		Rådgiving	Pågående
Evaluering A-fløy og PET senter, UNN		Rådgiving	Pågående
Evaluering Kirkenes		Rådgiving	Pågående
Nasjonale prosjekter			
Nye redningshelikopter, NAWSARH, landingsplass		Rådgiving	Pågående

VEDLEGG 2: Fellesoppgaveportefølje pr. 31.12.2019

	Leveranse
UTVIKLINGSPROSJEKT	
Framskrivning og dimensjonering	2021
Standardromkatalogen, revisjon og digitalisering	2020
HMS og Arbeidslivskriminalitet	2020
Database for industriell byggemetodikk	2020
Klassifikasjonssystemet, visualisering	2020
Klima- og miljøstandard	2020
Konseptprogram, utvikling	2022
Bygg og virksomhet, veileder og utvikling	2021
Byggveileder for pasientsikkerhet	2020
Kostnadsdatabase	2020
Strategisk eiendom- og byggutvikling	2020
BIM, utvikling og digitalisering	2021
Kunnskapsdatabasen	2020
Formveileder	2021
DRIFTSOPPGAVER	
Framskrivningsmodellen	NA
Veiledere	NA
Klassifikasjonssystemet	NA
Kulturminnevern	NA
BIM	NA
Evalueringsmetodikk	NA
Konseptprogram	NA
ADMINISTRATIVE OPPGAVER	
Formidling og kunnskapsdeling	NA
Bransjenettverk	NA
Myndighetskontakt og høringer	NA
Annet	NA

VEDLEGG 3: Regnskap 2019

Sykehusbygg HF

Resultatregnskap 2019

	Note	2019	2018
Salgsinntekter	1	189 271 676	151 804 194
Tilskudd	1	48 411 790	48 156 529
Sum driftsinntekter		**237 683 466**	**199 960 723**
Fremmedytelser	2	52 240 896	37 072 244
Lønnskostnader	3, 4, 5	159 746 439	135 816 621
Avskrivning driftsmidler	7	782 968	608 462
Annen driftskostnad	3, 6	25 433 908	26 939 348
Sum driftskostnader		**238 204 211**	**200 436 675**
Driftsresultat		**-520 745**	**-475 952**
Renteinntekter		529 058	487 708
Annen finansinntekt		1 986	2 117
Sum finansinntekter		**531 044**	**489 825**
Rentekostnader		9 037	12 381
Annen finanskostnad		1 262	1 493
Sum finanskostnader		**10 299**	**13 873**
Finansresultat		**520 745**	**475 952**
Årsresultat		**0**	**0**
Overføringer			
Overføring til annen egenkapital		0	0
Sum		**0**	**0**

Org. nr. 814 630 722

BDO AS
Klæbuveien 127B
7031 Trondheim

Uavhengig revisors beretning

Til foretaksmøtet i Sykehusbygg HF

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Sykehusbygg Hf.

Årsregnskapet består av:	Etter vår mening:
• Balanse per 31. desember 2019 • Resultatregnskap for 2019 • Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019 • Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av foretakets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foretaket slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon identifisert ovenfor med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi, på bakgrunn av arbeidet vi har utført, konkluderer med at disse andre opplysningene inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å uttale oss om dette. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foretakets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Trondheim, 13.03.2020
BDO AS

Stein Erik Sæther
statsautorisert revisor

BDO AS, et norsk aksjeselskap, er deltaker i BDO International Limited, et engelsk selskap med begrenset ansvar, og er en del av det internasjonale nettverket BDO, som består av uavhengige selskaper i de enkelte land. Foretaksregisteret: NO 993 606 650 MVA.

SYKEHUSBYGG

Årsregnskap 2019

Sykehusbygg HF

Org. nr. 814 630 722

Postadresse
Sykehusbygg HF
Postboks 6245 Sluppen
7488 Trondheim

Besøksadresse
Klæbuveien 118
7031 Trondheim

Telefon
+47 476 77 500

E-post
post@sykehusbygg.no
Internett
sykehusbygg.no

Årsberetning for 2019

Formål og eierskap.

Sykehusbygg HF ble stiftet 23. oktober 2014, og er et nasjonalt helseforetak eid av de fire regionale helseforetakene med 25 % hver. Foretaket er en internleverandør for de regionale helseforetakene og landets helseforetak. Sykehusbygg har hovedkontor i Trondheim, og i tillegg er det etablert kontor i Oslo, samt prosjektkontorer i tilknytning til utbyggingsprosjekter i Molde, Stavanger, Bodø og Kristiansand.

Sykehusbygg HF er et nasjonalt kompetansemiljø for sykehusplanlegging og -bygging på høyt internasjonalt nivå. Virksomheten skal bidra til framtidsrettet utvikling av sykehusbygging gjennom læring, innovasjon og erfarings- og kompetanseoverføring.

For å oppnå dette legger Sykehusbygg HF til rette for, og bidrar til standardisering, erfaringsoverføring, god ressursutnyttelse og ressurstilgang innen planlegging, prosjektering og bygging av sykehus. Sykehusbygg HF skal sørge for at erfaring fra forvaltning og drift av sykehuseiendom tas hensyn til i nye prosjekter og kommer sykehusenes eiendomsforvaltning til nytte. Oppdraget omfatter også utvikling og forvaltning av kunnskap, metoder og verktøy til bruk i bygg- og eiendomsrelatert planlegging, samt å sikre tilgang på personell med spisskompetanse innen alle faser i livsløpet til en sykehuseiendom.

Sykehusbygg HF utfører tjenester knyttet til utvikling, planlegging og gjennomføring av byggeprosjekter. Dette omfatter blant annet prosjekt- og prosessledelse vedrørende tidligfaseplanlegging samt prosjektledelse og rådgivning ved utbygging av sykehus.

Foretaket er organisert som en del av spesialisthelsetjenesten, og de overordnede politiske målsettingene for helsetjenestene gjelder for virksomheten. Sykehusbygg HF skal utføre sine oppgaver og gjennomføre styringskravene innenfor de rammer og mål som er gitt og de ressurser som blir stilt til rådighet.

Ansatte, arbeidsmiljø og likestilling.

Det var i gjennomsnitt 116 årsverk ansatt i 2019. Ved årets slutt hadde Sykehusbygg HF 131 ansatte sammenlignet med 106 ansatte ved foregående årsskifte.

Sykefraværet var i 4,6 % 2019 mot 4,0 % forrige år. Det har ikke vært rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen. Sykehusbygg HF har signert IA-avtale og har et mål om en nærværsfaktor på 96 %.

Av foretakets 131 ansatte ved utløpet av 2019 er 53 kvinner og 78 menn. Foretakets ledergruppe besto i 2019 av fire kvinner og to menn. Foretakets styre besto av tre menn og fire kvinner.

Sykehusbygg HF har som mål å være en arbeidsplass der det er full likestilling mellom kvinner og menn, og med lønns- og arbeidsvilkår som ikke diskriminerer. Foretaket arbeider aktivt for å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering. Ved rekruttering ansettes de best kvalifiserte søkere til stillinger uavhengig av kjønn, etnisk bakgrunn mv.

Ytre miljø.

Virksomheten forurenser ikke det ytre miljø i vesentlig grad. Sykehusbygg HF sitt hovedkontor i Trondheim ligger i et bygg med passivhus-standard med energiklasse A. Kontoravfallet kildesorteres, og foretaket fokuserer på bruk av video- og telefonmøter for å redusere reiseaktiviteten.

Foretaket har gjennomført revisjon for miljøsertifisering etter NS-EN ISO 14001, og en forventer å motta sertifiseringsbevis i løpet av 1. kvartal 2020. Miljøledelse er implementert i virksomheten.

Sykehusbygg HF er bevisst på potensialet for å redusere miljøpåvirkningene både i bygge- og driftsfasen for nye bygg, og dette inngår som en viktig del av planlegging og gjennomføring av utbyggingsprosjekter. Sykehusbygg HF deltar i helseforetakenes nasjonale samarbeidsutvalg for miljø og klima samt i helseforetakenes miljø- og klimaforum.

Aktivitet og framtidsutsikter.

Foretakets virksomhet består av eksterne prosjektoppdrag knyttet til planlegging og bygging av sykehus som faktureres helseforetak og regionale helseforetak i henhold til medgått tid. I tillegg utfører foretaket fellesoppgaver knyttet til kunnskaps- og metodeutvikling, standardisering o.l. til nytte for alle helseforetakene. Fellesoppgavene finansieres med rammetilskudd fra de regionale helseforetakene. Det gis også øremerket rammetilskudd for delvis dekning for kostnadene til ledelse og administrasjon.

Som følge av de regionale helseforetakenes investeringsplaner knyttet til nye og eksisterende sykehusbygg forventes det fortsatt vekst i foretakets aktivitet i årene som kommer. Dette vil medføre økning i bemanningsbehov og dermed fortsatt rekruttering av nye medarbeidere. Aktiviteten i prosjektporteføljen øker spesielt for prosjektene i Oslo og Drammen. En forventer også aktivitetsøkning i prosjektene Sykehuset Nordmøre og Romsdal og Hammerfest. Dette skjer som følge av faseovergang i prosjektene, og politisk avklaring i forbindelse med lokalisering og finansering.

Redegjørelse for årsregnskapet og resultatdisposisjon.

Etter styrets oppfatning gir fremlagte resultatregnskap og balanse med noter uttrykk for foretakets resultat i 2019 og den økonomiske stillingen ved årsskiftet. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som er av betydning for bedømmelsen av regnskapet.

Årsresultatet viser et null-resultat. I henhold til føringer fra eiere er resultatet fra drift på kr 7 492 672 avsatt i balansen og avregnet i tilskuddet for året.

De totale inntektene var 237,7 millioner kroner i 2019 sammenlignet med 200,0 millioner kroner foregående år. Av dette kom 189,3 millioner kroner fra tjenesteleveranser til helseforetak og de regionale helseforetakene knyttet til planlegging og gjennomføring av byggeprosjekter. 48,4 millioner kroner, etter avregning, var rammetilskudd fra de regionale helseforetakene til standardisering, metode- og kunnskapsutvikling knyttet til sykehusbygg. Veksten i inntekter kommer hovedsakelig som følge av økning i oppdrag for helseforetak og regionale helseforetak knyttet til planlegging og bygging av sykehus. Foretakets kostnader består i hovedsak av personal- og administrasjonskostnader.

Foretakets netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter viser en positiv likviditetsendring på 1 million kroner. Differansen skyldes endring i pensjonsforpliktelse, endringer i kundefordringer, leverandørgjeld og andre tidsavgrensingsposter. Ved utløpet av 2019 har foretaket en

likviditetsbeholdning på 21,9 millioner kroner. Av dette er 6,3 millioner kroner bundne skattetrekkmidler.

Ingen del av foretakets gjeld er rentebærende. Kortsiktig gjeld består i hovedsak av leverandørgjeld, offentlige avgifter og opptjente feriepenger. Omløpsmidlene består i hovedsak av kundefordringer mot helseforetak og regionale helseforetak samt bankinnskudd med flytende rente i norske banker.

Foretakskapitalen er 5 millioner kroner, og det er vedtektsfestet at foretaket ikke kan låne fra andre enn sine eiere. Som følge av veksten i oppdragene for helseforetak og regionale helseforetak knyttet til planlegging og bygging av sykehus øker kapitalbindingen i kundefordringer. Det er dialog med foretakets eiere for å iverksette tiltak ved behov.

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er til stede og at dette er lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

Trondheim, 14. februar 2020

Ivar Eriksen Styrets leder	Gunn Fredriksen Nestleder	Atle Brynestad Styremedlem
Hilde Rolandsen Styremedlem	Mona Stensby Styremedlem	Thea Koren Styremedlem
Pål Ingdal Styremedlem	Terje Bygland Nikolaisen Adm.direktør	

Sykehusbygg HF

Resultatregnskap 2019

	Note	2019	2018
Salgsinntekter	1	189 271 676	151 804 194
Tilskudd	1	48 411 790	48 156 529
Sum driftsinntekter		**237 683 466**	**199 960 723**
Fremmedytelser	2	52 240 896	37 072 244
Lønnskostnader	3, 4, 5	159 746 439	135 816 621
Avskrivning driftsmidler	7	782 968	608 462
Annen driftskostnad	3, 6	25 433 908	26 939 348
Sum driftskostnader		**238 204 211**	**200 436 675**
Driftsresultat		**-520 745**	**-475 952**
Renteinntekter		529 058	487 708
Annen finansinntekt		1 986	2 117
Sum finansinntekter		**531 044**	**489 825**
Rentekostnader		9 037	12 381
Annen finanskostnad		1 262	1 493
Sum finanskostnader		**10 299**	**13 873**
Finansresultat		**520 745**	**475 952**
Årsresultat		**0**	**0**
Overføringer			
Overføring til annen egenkapital		0	0
Sum		**0**	**0**

Sykehusbygg HF

Balanse 2019

EIENDELER	Note	2019	2018
Anleggsmidler			
Imatrielle eiendeler			
Programvare	7	473 416	780 962
Sum imatrielle eiendeler		**473 416**	**780 962**
Varige driftsmidler			
Inventar, kontormaskiner	7	3 262 017	1 565 698
Sum varige driftsmidler		**3 262 017**	**1 565 698**
Finansielle anleggsmidler			
Andre investeringer	8	339 649	206 612
Sum finansielle anleggsmidler		**339 649**	**206 612**
Sum anleggsmidler		**4 075 082**	**2 553 272**
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	9	47 074 253	34 933 485
Andre fordringer		1 195 181	375 534
Sum fordringer		**48 269 434**	**35 309 019**
Bankinnskudd	10	21 905 557	23 247 415
Sum bankinnskudd		**21 905 557**	**23 247 415**
Sum omløpsmidler		**70 174 991**	**58 556 434**
Sum eiendeler		**74 250 073**	**61 109 706**

Sykehusbygg HF

Balanse 2019

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2019	2018
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Foretakskapital	11	5 000 000	5 000 000
Sum innskutt egenkapital		**5 000 000**	**5 000 000**
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	11	549 501	549 501
Sum opptjent egenkapital		**549 501**	**549 501**
Sum egenkapital		**5 549 501**	**5 549 501**
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	5	11 182 422	7 286 997
Andre avsetninger for forpliktelser	12	1 738 199	2 346 661
Sum langsiktig gjeld		**12 920 621**	**9 633 658**
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	9	8 908 658	7 771 220
Skyldige offentlige avgifter	13	17 773 115	13 685 076
Annen kortsiktig gjeld	1, 9, 14	29 098 177	24 470 251
Sum kortsiktig gjeld		**55 779 950**	**45 926 547**
Sum gjeld		**68 700 571**	**55 560 205**
Sum egenkapital og gjeld		**74 250 072**	**61 109 706**
Garantiforpliktelser	15	0	0

Trondheim, 14.02.2020
I styret for Sykehusbygg HF

Ivar Eriksen Styrets leder	Gunn Fredriksen Nestleder	Atle Brynestad Styremedlem
Hilde Rolandsen Styremedlem	Mona Stensby Styremedlem	Thea Koren Styremedlem
Pål Ingdal Styremedlem	Terje Bygland Nikolaisen Adm. direktør	

Org. nr. 814 630 722

Sykehusbygg HF

Indirekte kontantstrøm

		2019	2018
	KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
	Årets resultat	0	0
+	Ordinære avskrivninger	782 968	608 462
+/-	Endring i kundefordringer	-12 140 768	-12 339 963
+/-	Endring i leverandørgjeld	1 137 438	-9 850 740
+/-	Forskj. kostnadsført pensjon og inn-/utbet. i pensjonsordning	3 895 425	2 504 925
+/-	Endring i andre tidsavgrensningsposter	7 287 857	-2 767 033
=	**Netto kontanstrøm fra operasjonelle aktiviteter**	**962 920**	**-21 844 349**
	KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
-	Utbetalinger ved investering i imatrielle eiendeler og varige driftsmidler	-2 171 741	-160 000
-	Utbetalinger ved investering i andeler i andre foretak	-133 037	-108 403
=	**Netto kontanstrøm fra investeringsaktiviteter**	**-2 304 778**	**-268 403**
	KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
+	Innbetaling av egenkapital	0	0
=	**Netto kontanstrøm fra finansieringsaktiviteter**	**0**	**0**
=	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-1 341 858	-22 112 752
+	Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begynnelse	23 247 416	45 360 168
=	**Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt**	**21 905 558**	**23 247 416**

Sykehusbygg HF

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av foretakets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Prinsipp for inntektsføring

Tilskudd inntektsføres i henhold til sammenstillingsprinsippet.
Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer for øvrig klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn.

Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen, med fradrag for bonuser, rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og andre direkte kjøpsutgifter). Ved kjøp i utenlandsk valuta balanseføres eiendelen til kursen på transaksjonstidspunktet.

Immaterielle driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over dets forventede levetid. Utgifter til andre immaterielle eiendeler balanseføres i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Dette innebærer at utgifter til andre immaterielle eierndeler er balanseført når det anses som sannsynlig at de fremtidig økonomisk fordelene knyttet til eiendelen vil tilflyte foretaket og man har kommet frem til en pålitelig måling av anskaffelseskost for eiendelen.

Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid dersom de har en kostpris på over kr 100 000. Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på balansedag og endres hvis nødvendig. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet.

Anleggsmidler nedskrives til kr 0,- dersom de ikke lenger vil være i bruk.

Kundefordringer føres i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene.

Andre fordringer føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Sykehusbygg HF

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad
Regnskapsføring av pensjonskostnader skjer i samsvar med Norsk regnskapsstandard NRS6.

Foretaket har pensjonsordning som gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser, kalt ytelsesplaner. Pensjonsforpliktelsen beregnes etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om antall opptjeningsår, diskonteringsrente, fremtidig avkastning på pensjonsmidler, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang osv. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse består av brutto pensjonsforpliktelse fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Netto pensjonsforpliktelse på underfinansierte ordninger er balanseført som langstiktig rentefri gjeld, mens netto pensjonsmidler på overfinansierte ordninger er balanseført som langsiktig rentefri fordring dersom det er sansynlig at overfinansieringen kan utnyttes.

Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplanene eller estimatavvik fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid hvis avvikene overstiger 10% av brutto pensjonsforpliktelse/pensjonsmidler.

Netto pensjonskostnad, som er brutto pensjonskostnad fratruket estimert avkastning på pensjonsmidlene, korrigert for fordelt virkning av endringer i estimater og pensjonsplaner, klassifiseres som ordinær driftskostnad, og er presentert sammen med lønn og andre ytelser.

Skatt
Sykehusbygg HF er ikke skattepliktig foretak.

Kontantstrømoppstilling
Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid kortere enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Sykehusbygg HF

Note 1 Driftsinntekter

Foretakets inntekter består av salg av rådgivertjenester knyttet til planlegging og bygging av sykehus etter oppdrag hovedsakelig fra helseforetak og regionale helseforetak, samt tilskudd fra de regionale helseforetakene til kunnskaps- og metodeutvikling knyttet til planlegging og bygging av sykehus.

Sykehusbygg HF eies av de fire regionale helseforetakene. De regionale helseforetakene og underliggende helseforetak regnes som nærstående parter til Sykehusbygg. Jf. også note 9.

Salgsinntekter	**2019**	**2018**
Helse Nord RHF og underliggende helseforetak	27 724 588	18 918 952
Helse Midt-Norge RHF og underliggende helseforetak	37 795 079	44 049 576
Helse Vest RHF og underliggende helseforetak	12 142 878	10 871 003
Helse Sør-Øst RHF og underliggende helseforetak	109 671 407	74 796 746
Andre	1 937 724	3 167 918
Sum	**189 271 676**	**151 804 194**

Inntektsført tilskudd	**2019**	**2018**
Helse Nord RHF	8 556 270	7 773 953
Helse Midt-Norge RHF	8 851 826	8 129 384
Helse Vest RHF	10 329 609	9 906 542
Helse Sør-Øst RHF	20 674 085	22 346 650
Sum	**48 411 790**	**48 156 529**

Disponering av tilskudd	**2019**	**2018**
Overført fra foregående år	6 291 433	17 519 433
Årets bevilgning	55 296 000	53 999 500
Tilbakeført tidligere års ubenyttet tilskudd	6 291 433	17 519 433
Til disposisjon i året	55 296 000	53 999 500
Inntektsført i resultatregnskapet	-48 411 790	-48 156 529
Utsatt inntektføring pga aktivering i balansen		-160 000
Tatt til inntekt av tidligere utsatt inntektføring i balansen	608 462	608 462
Overført til neste år	**7 492 672**	**6 291 433**

Overskudd opparbeidet i 2019 avregnes i tilskuddet for året.

Note 2 Fremmedytelser

Fremmedytelser er rådgivertjenester m.v. som er innkjøpt i forbindelse med prosjektoppdragene, og som blir viderefakturert til oppdragsgiverne samt tjenestekjøp og IKT-kostnader knyttet til rammefinansierte fellesoppgaver.

Note 3 Lønnskostnader, antall årsverk, godtgjørelser mm.

Lønnskostnader	**2019**	**2018**
Lønninger	121 136 982	104 315 393
Arbeidsgiveravgift	18 833 756	15 845 495
Pensjonskostnader	16 564 599	12 562 088
Andre ytelser	3 211 102	3 093 644
Sum	**159 746 439**	**135 816 621**

Gjennomsnittlig antall årsverk	116	101

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelse til foretakets ansatte eller nærstående av disse.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor (eks. mva)	**2019**	**2018**
Lovpålagt revisjon (inkl. teknisk bistand med årsregnskap)	124 250	142 050
Andre attestasjonstjenester	0	0
Skatterådgivning (inkl. teknisk bistand med ligningspapirer)	0	0
Annen bistand	7 500	11 576
Sum godtjørelse til revisor	**131 750**	**153 626**

Note 4 Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Sykehusbygg HF definerer personer i stillingene administrerende direktør, prosjektdirektør og avdelingsleder som ledende ansatte.

Erklæringen er utarbeidet i tråd med allmennaksjelovens § 6-16 a, regnskapslovens bestemmelser og retningslinjene for lønn og andre

For 2019 er lederlønnspolitikken basert på følgende retningslinjer:

Sykehusbygg HF

Sykehusbygg HF legger til grunn en nøktern lederlønnspolitikk, samtidig som betingelsene må være konkurransedyktige totalt sett. Lønn og øvrig kompensasjon skal reflektere den enkelte medarbeiders ansvarsområde, erfaring og oppnådde resultater. Sykehusbygg HF skal ikke være lønnsledende, men inspirerende og meningsfylte oppgaver samt kompetanseutviklende miljøer skal være ledende motivasjonsfaktorer. Det benyttes ikke bonuser eller andre resultatavhengige lønnspåslag.

I tillegg til fast lønn kan ledende ansatte ha naturalytelser som fri avis/tidsskrift, forsikringsordning, telefon- og bredbåndsordning. Så langt som mulig søkes det å legge naturalytelsene inn i den faste grunnlønnen.

Pensjonsordninger for ledende ansatte skal være på linje med ordninger for øvrige ansatte i foretaket. Pensjonsgrunnlaget skal ikke overstige 12 G (Folketrygdens grunnbeløp), og pensjonsytelsen skal ikke overstige 66 % av pensjonsgrunnlaget.

Normal oppsigelsestid er tre måneder. For administrerende direktør kan det avtales sluttvederlag tilsvarende fast lønn i inntil ni måneder etter utløpet av oppsigelsestiden når arbeidsforholdet avsluttes etter ønske fra styret. Sluttvederlaget reduseres forholdsvis ved ansettelse i ny stilling eller ved inntekt fra næringsvirksomhet etter utløpet av oppsigelsestiden.

Styret fastsetter lønn og øvrige godtgjørelser for administrerende direktør. Administrerende direktør fastsetter lønn og øvrige godtgjørelser for ledende ansatte. Justering av fastlønn skjer årlig blant annet på bakgrunn av lønnsutviklingen i samfunnet generelt.

Lederlønnspolitikken er i tråd med retningslinjene for lønn og andre godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel av mars 2015. I 2019 har lederlønnspolitikken fulgt de samme retningslinjene som ligger til grunn for 2019. Lønnsjustering for ledende ansatte har i 2019 vært i samsvar med lønnsjustering for øvrige ansatte.

Ytelser til styret	Styre-honorar	Andre godt-gjørelser	Samlet godt-gjørelse	Samlet godt- gjørelse
Styret	**2019**	**2019**	**2019**	**2019**
Ytelser til styret	0	0	0	0
Samlede ytelser	**0**	**0**	**0**	**0**

Styremedlemmer ansatt i regionale helseforetak eller helseforetak mottar ikke styrehonorar. Ingen av styrets medlemmer har mottatt godtgjørelser utover styrehonorar. Ingen av styrets medlemmer har rett til særskilte vederlag ved avslutning av styrevervet. Det er ingen utlån eller garantistillelser fra foretaket til styrets medlemmer eller nærstående av disse.

Lønn og andre godtgjørelser til ledende ansatte

Navn	Tittel	Lønn	Pensjon	Annen godtgjørelse	Sum	Tjeneste-periode 1.)	Ansettelse-periode 2)
Terje Bygland Nikolaisen	Adm direktør	1 736 266	393 288	9 291	2 138 845	01.01.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
Marte Lauvsnes	Avdelingsleder	1 363 287	432 665	5 644	1 801 596	01.01.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
Dag Bøhler	Prosjektdirektør	1 552 299	345 039	5 479	1 902 817	01.01.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
Kari Gro Johanson	Prosjektdirektør	1 429 768	406 699	4 907	1 841 374	01.01.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
Berit Bye	Avdelingsleder	716 163	327 719	4 735	1 048 617	18.03.19-31.12.19	18.03.19-31.12.19
Helle Jensen	Avdelingsleder	1 352 589	422 371	6 506	1 781 466	01.05.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
Sum		**8 150 372**	**2 327 781**	**36 562**	**10 514 715**		

1)Tjenestetid/-periode angir perioden i regnskapsåret vedkommende har vært deltaker i foretakets ledergruppe

2)Ansettelsesperiode angir perioden vedkommende har vært ansatt i foretaket og eventuelt andre foretak i foretaksgruppen

Ytelser til ledende ansatte		Samlet godt-gjørelse	Samlet godt-gjørelse	Prosent - endring
Ledende ansatte		**2018**	**2019**	
Terje Bygland Nikolaisen	Adm direktør		1 745 558	
Marte Lauvsnes	Avdelingsleder	1 298 113	1 368 932	1,1 %
Dag Bøhler	Prosjektdirektør	1 511 782	1 557 778	1,0 %
Kari Gro Johanson	Prosjektdirektør	1 378 337	1 434 675	1,0 %
Berit Bye	Avdelingsleder		720 898	
Helle Jensen	Avdelingsleder	1 390 563	1 359 095	1,0 %
Samlede ytelser		**5 578 795**	**8 186 936**	

Det er ingen utlån eller garantier fra foretaket til administrerende direktør, øvrige ledende ansatte eller nærstående av disse.

Terje Bygland Nikolaisen
Administrerende direktør har fast lønn. Det er ikke etablert bonusordninger eller andre former for resultatavhengig godtgjørelse.

Gjensidig oppsigelsestid er 3 måneder. Dersom avslutning av arbeidsforholdet skjer etter ønske fra styret har adm. direktør rett på etterlønn inntil 6 måneder fra fratredelsesdato. Eventuell lønn fra ny stilling kommer til fradrag i etterlønn. Bestemmelsene om etterlønn kommer ikke til anvendelse dersom det foreligger saklig grunnlag for oppsigelse eller avskjed.

I tillegg til fast lønn har adm. direktør også telefonordning, fri avis og forsikringsordning. Pensjonsordningen er i henhold til reglene for offentlige pensjonsordninger og inkluderer AFP ordning fra fylte 62 år. Pensjonsgrunnlaget er oppad begrenset til 12 G. Pensjonsalder er 67 år med en pensjonsytelse på 66 % forutsatt full opptjeningstid på 30 år. Pensjonsytelsen blir levealderjustert i henhold til ordinære regler.

Øvrige ledende ansatte:

Øvrige ledende ansatte har fast lønn. Det er ikke etablert bonusordninger eller andre former for resultatavhengig godtgjørelse. Gjensidig oppsigelsestid er 3 måneder, og det er ikke inngått etterlønnsavtaler.

I tillegg til fast lønn har øvrige ledende ansatte også telefonordning og forsikringsordning. Pensjonsordningen er i henhold til reglene for offentlige pensjonsordninger og inkluderer AFP ordning fra fylte 62 år. Pensjonsgrunnlaget er oppad begrenset til 12 G. Pensjonsalder er 67 år med en pensjonsytelse på 66 % forutsatt full opptjeningstid på 30 år. Pensjonsytelsen blir levealderjustert i henhold til ordinære regler.

Note 5 Pensjoner

Foretaket har pensjonsordning som omfatter samtlige ansatte. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak bestemt av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Pensjonsgrunnlaget er oppad begrenset til 12 G. Den kollektive pensjonsavtalen er organisert i et forsikringsselskap. Foretaket har også en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP).

Foretakets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Pensjonskostnader inkl. AGA	**2019**	**2018**
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	17 608 329	13 200 542
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	2 123 574	1 398 814
Brutto pensjonskostnad	19 731 903	14 599 356
Avkastning på pensjonsmidler	-2 377 505	-1 493 069
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	688 997	586 845
Netto pensjonskostnad inkl. adm.kostnader	18 043 395	13 693 138
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonskostnad inkl. adm.kost.	2 544 119	1 930 732
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	260 458	472 157
Resultatført aga av aktuarielt tap (gevinst)	88 600	100 752
Resultatførte planendringer		0
Resultatført pensjonskostnad	**20 936 572**	**16 196 779**

Pensjonsforpliktelse	**2019**	**2018**
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	83 689 881	64 419 618
Pensjonsmidler	70 651 109	46 519 399
Netto forpliktelse før arbeidsgiveravgift	13 038 772	17 900 219
Arbeidsgiveravgift	1 838 467	2 523 889
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse inkl aga	85 528 348	66 943 207
Netto forpliktelse inkl. arbeidsgiveravgift	14 877 239	20 423 808
Ikke resultatført aktuarielt gevinst(tap) ekskl. aga	-3 337 701	-11 567 428
Ikke resultatført aktuarielt gevinst(tap) aga	-357 116	-1 569 383
Ikke resultatførte planendringer	0	0
Balanseført netto forpliktelse/(midler) etter aga	11 182 422	7 286 997
Herav balanseført aga	1 481 351	954 506
Antall aktive	129	108
Antall oppsatte	21	16
Antall pensjoner	9	8

Økonomiske forutsetninger	2019	2018
Diskonteringsrente	2,30 %	2,60 %
Lønnsvekst	2,25 %	2,75 %
G-regulering	2,00 %	2,50 %
Pensjonsregulering	1,24 %	1,73 %
Forventet avkastning	3,80 %	4,30 %
Sats for arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %
Amortiseringstid	12 år	12 år
Korridorstørrelse	10 %	10 %

Som aktuarmessige forutsetningene for demogratiske faktorer og frivillig avgang er lag til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

Note 6 Andre driftskostnader

	2019	2018
Kostnader lokaler	7 363 275	3 995 893
Leie maskiner, inventar o.l.	591 779	202 166
Kostnadsførte anskaffelser	4 524 558	4 390 586
Datakostnader	3 473 096	3 813 160
Tjenestekjøp	5 167 117	9 044 635
Kontorkostnader	1 095 942	874 204
Reisekostnader	2 405 310	2 633 447
Andre kostnader	812 831	1 985 258
Sum andre driftskostnader	**25 433 908**	**26 939 348**

Note 7 Imatrielle eiendeler og varige driftsmidler

	Programvare	Inventar	Maskiner	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	1 480 000	1 543 349	787 509	**3 810 858**
Tilgang		1 932 068	239 673	**2 171 741**
Avgang	0	0	0	**0**
Anskaffelseskost 31.12.	1 480 000	3 475 417	1 027 182	**5 982 599**
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	1 006 584	797 132	443 449	**2 247 165**
Balanseført verdi 31.12.	**473 416**	**2 678 285**	**583 733**	**3 735 434**
Årets avskrivninger	307 547	281 969	193 452	**782 968**
Forventet økonomisk levetid	5 år	10 år	5 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

Leiekostnad ikke balanseførte driftsmidler

Driftsmiddel	Leiekostnad
Kontormaskiner, inventar	221 122
Kontorlokaler	6 252 300

Note 8 Andre langsiktige aksjer og andeler

	Balanseført verdi
Egenkapitalinnskudd i Kommunal Landspensjonskasse (KLP)	339 649
Balanseført verdi 31.12.	**339 649**

Note 9 Mellomværende med nærstående parter

Sykehusbygg HF eies av de fire regionale helseforetakene. De regionale helseforetakene og underliggende helseforetak regnes som nærstående parter til Sykehusbygg. Jf. også note 1.

	Kundefordringer		Andre fordringer	
	2019	2018	2019	2018
Helse Nord RHF og underliggende HF	5 867 721	4 282 160	0	0
Helse Midt-Norge RHF og underliggende HF	14 627 766	7 300 850	0	0
Helse Vest RHF og underliggende HF	2 323 215	3 570 233	0	0
Helse Sør-Øst RHF og underliggende HF	23 945 197	19 361 604	0	0
Sum	**46 763 899**	**34 514 847**	**0**	**0**

	Leverandørgjeld		Annen kortsiktig gjeld	
	2019	2018	2019	2018
Helse Nord RHF og underliggende HF	150 000	0	959 062	817 886
Helse Midt-Norge RHF og underliggende HF	4 406	665 423	1 078 945	880 801
Helse Vest RHF og underliggende HF		0	1 423 608	1 195 372
Helse Sør-Øst RHF og underliggende HF		23 432	4 031 058	3 397 374
Sum	**154 406**	**688 854**	**7 492 672**	**6 291 433**

Annen kortsiktig gjeld til de regionale helseforetakene består av opparbeidet overskudd.
I henhold til oppdragsdokumentet skal opparbeidet overskudd ved utløpet av 2019 betales tilbake til de regionale helseforetakene.

Note 10 Bundne bankinnskudd

	2019	2018
Skattetrekksmidler	6 289 323	5 342 646

Note 11 Egenkapital

Periodens endring i egenkapital	Foretaks-kapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.2018	5 000 000	549 501	5 549 501
Periodens resultat	0	0	0
Egenkapital 31.12.2019	**5 000 000**	**549 501**	**5 549 501**

Foretakets eiere:	Eierandel
Helse Nord RHF	25 %
Helse Midt-Norge RHF	25 %
Helse Vest RHF	25 %
Helse Sør-Øst RHF	25 %

Stemmeandel i foretaksmøte samsvarer med eierandel.

Note 12 Andre avsetninger for forpliktelser

Avsetningen gjelder tilskudd som er benyttt til finansiering av imatrielle eiendeler, inventar og kontormaskiner som er aktivert. Avsetningen inntektsføres i takt med avskrivningen på de tilhørende investeringene. Se også disponering av tilskudd i note 1.

Note 13 Skyldig offentlige avgifter

	2019	2018
Forskuddstrekk skatt	6 292 590	5 271 927
Merverdiavgift	5 922 469	3 927 680
Arbeidsgiveravgift	5 558 056	4 485 468
Sum skyldig offentlige avgifter	17 773 115	13 685 076

Note 14 Annen kortsiktig gjeld

	2019	2018
Skyldig feriepenger	13 195 082	10 746 268
Påløpte kostnader	764 546	680 199
Ikke benyttet tilskudd	0	6 291 433
Øvrig kortsiktig gjeld	15 138 548	6 752 350
Sum annen kortsiktig gjeld	29 098 177	24 470 251

Note 15 Garantiforpliktelser

Foretaket har ikke avgitt garantier.